

„Az erőteljesen expresszív festésmód is még a bécsi korszakot jelzi, de kompozíciójában és témaválasztásában már a Sturmhoz kapcsolódik. Berlinben Kádár sikerének egyik titka éppen ez volt: témaválasztásában a magyar népmesék világát idézi, technikájában és festésmódjában viszont a nemzetközi avantgárd formanyelve alapján hozott létre egy csak rá jellemző, teljesen egyedi stílust.”

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Eladják a szürkét, 1921 körül | Selling the Grey, around 1921

64 | 87
aukción | tétel

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Eladják a szürkét, 1921 körül | *Selling the Grey, around 1921*

Olaj, karton | Oil on cardboard, 70x100 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Kádár Béla

Kezdő ár | Starting price: 36 000 000 Ft | 104 348 EUR
Becsérték: 60 000 000 – 80 000 000 FT
Estimate: 173 913 – 231 884 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

■ Berlin-Budapest 1918-1928. Képzőművészeti kapcsolatok a két város közt. Virág Judit Galéria, Budapest, 2016. október 25. – november 27.

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

■ Best of Mű-terem. Szerk: Virág Judit-Törő István. Mű-terem Galéria, Budapest, 2008. 136.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

■ Gergely Mariann: Melankolikus utazás. Kádár Béla (1876-1956). Mű-terem Galéria, Budapest, 2002., katalógus: 44.

1. *A festmény a Berlin-Budapest c. kiállításon*
The painting featured on the Berlin-Budapest exhibition, 2016.

2. *Heinrich Campendonk: Lovas, 1919*
magántulajdon

3-4. *Kádár Béla: Lapok a bécsi vázlattömből*
magántulajdon

Kádár Béla pályájának fontos állomása volt az 1921-es kiállítása Max Hevesi bécsi szalonjában. Külföldi karrierjét, melyet hamarosan berlini és amerikai bemutatók sora követett, ez a kiállítás alapozta meg. Scheiber Hugóval együtt érkezett az osztrák fővárosba, ahol új témákat és új inspirációs forrást is talált: ekkor készült grafikai elsősorban városi jeleneteket, pályaudvarokat, hidakat valamint gyártelepeket ábrázolnak. A nagyváros által ihletett erőteljes, dinamikus rajzokat mutatta be Hevesi Mariahilfer Strassén lévő galériájában. A bécsi kiállítás után Kádár és Scheiber egyenesen Berlinbe mentek, hogy felkeressék a legendás Der Sturm galériát és annak nem kevésbé híres vezetőjét, Herwarth Waldent. Walden zseniális érzékeléssel válogatta össze a nemzetközi avantgárd tehetséges képviselőit, olyan művészek mutatkozhattak be nála, mint Marc Chagall,

Vaszilij Kandinszkij vagy Alexander Archipenko. A magyarok közül is ő fedezte fel Moholy-Nagy Lászlót, valamint Kádárnak és Scheibernek is kiállítási lehetőséget ajánlott a Sturmiban, melyre 1923-ban került sor. Berlinben Kádár jelentősen változtatott stílusán, a korábbi évek „*expresszív rajzmodorát egy jóval szelídebb, dekoratív ábrázolásmóddal cserélte fel. Romantikus hangvételű, népmesei hangulatot idéző elbeszélő jeleneteket festett, egy gazdag fantáziavilág mesés környezetében megelevenedő álmoképeivel mutatkozott be.*”¹ A most aukcióra kerülő festmény a Bécs és Berlin közötti fontos időszakban készült. Bécsre emlékeztet a háttérben megbújó vasúti híd, amely több, korabeli képén önálló motívumként is megjelenik. Gergely Mariann szerint „*az avantgárd művészek számára a hídmotívum fontos kompozíciós elem, a modern kor dinamikájának és konstruktív szellemének egyik szimbóluma, az épí-*

tés, a haladás, a mozgás jelképe. A folyókon átívelő hidak a térbe hasítanak, legyőzik a távolságot és az időt.”² Az erőteljesen expresszív festésmód is még a bécsi korszakot jelzi, de kompozíciójában és témaválasztásában már a Sturmhoz kapcsolódik. Berlinben Kádár sikerének egyik titka éppen ez volt: témaválasztásában a magyar népmesék világát idézi, technikájában és festésmódjában viszont a nemzetközi avantgárd formanyelve alapján hozott létre egy csak rá jellemző, teljesen egyedi stílust. A népmesék hangulatát hangsúlyozza a félkörív mentén létrehozott kompozíciós megoldás is. Kiemelkedő kvalitású, ragyogó olajfestmény, mely Kádár pályájának meghatározó, izgalmas időszakában készült.

KELEN ANNA

¹ Gergely Mariann: Kádár Béla. Kossuth Kiadó, 2015. 36.
² Gergely Mariann: Kádár Béla: Fürdőzők a hídnál, 1921. Mű-terem Galéria, 21. aukció, 206. tétel.